

ASKERSUNDS KOMMUN	STYRDOKUMENT
Dokument Stadslivsmanifest	Beslutat av Kommunfullmäktige
Beslut KF § 27 2011-03-28	Giltighetstid 2011-03-28 -

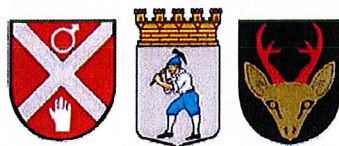
”..mer Askersund i Askersund”

Stadslivsmanifestet antogs av KF 2011-03-28 § 27

ASKERSUNDS
KOMMUN

Sydnärkes
Byggförvaltning

Förarbete:

Detta material grundas på politisk vision samt två öppna workshops under vintern 2010, och många inkomna synpunkter från allmänheten. Förarbetet har kallats för Stadslivsprogram.

Författare:

Tobias Jansson, Planarkitekt
Kenneth Berglund, Samhällsstrateg

Förvaltningschef:

Ove Sahl

Medverkande konsulter (workshop och illustrationer):

Jerker Söderlind, Arkitekt; teknologie doktor, Institutet för samhällsbyggande.

Medarbetare:

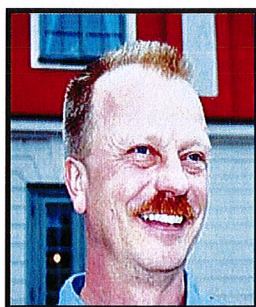
Gio Olla, Arkitekt
Peter Scherr, Centrumutvecklare

Layout:

Tobias Jansson

Bilder:

Alla bilder är tagna av oss eller från vår kommunala bildbank.
Många bilder är även omgjorda.

Kommunstyrelsens ordförande
Per Eriksson

"Askersund behöver ett demokratiskt förankrat stadsbyggande"

Askersund behöver ett demokratiskt förankrat stadsbyggande. För att stärka Askersunds ställning och skapa en stad som medborgarna känner stolthet och glädje över skall utformning av byggnader och offentliga platser utgå från Askersundarnas egna värderingar och preferenser. Stadslivsmanifestet utgör riktlinjer baserade på de önskemål om utformning som framkommit i öppen dialog mellan medborgare, politiker och tjänstemän på kommunen. Förändringar av stadsbilden kan då genomföras med ökad tydlighet för alla inblandade, kortare handläggningstider samt folklig förankring och uppskattning. Vi arbetar med planering och utveckling av hela kommunen, men detta dokument har sitt fokus på stadskärnan.

Politiskt ansvar

Stadslivsmanifestet utgör ett av de viktigaste verktygen för att skapa den framtida stadskärnan i Askersund. Med en gemensam politisk vilja, över parti- och blockgränser och med medborgarnas vilja i fokus, ska Askersund utvecklas i en positiv anda till nytta för de boende i staden samt de som besöker den. Medborgarnas önskemål och tankar kring utvecklingen av Askersund ska väga tyngst. Lagar, normer och regelverk ska inte allenarådande få styra hur den framtida stadsbilden ska se ut.

Politikernas uppgift är att vara lyhörda för medborgarnas drömmar och önskemål samt i största möjliga mån försöka realisera och förverkliga dessa. Det handlar om att undanröja hinder och möjliggöra en planering för hög stadslivskvalitet. Detta lockar till sig investeringar i kommunen, vilket ger en konkurrensfördel gentemot andra och som samtidigt bidrar till en positiv utveckling.

Varumärke och Identitet

Vi har under lång tid förmedlat ett varumärke: Idyll, Tradition, Trästad, Utflyktsmål och Sjönära. Nu är det dags att bygga- och planera det varumärke vi förmedlar. Hela det här arbetet har handlat om att ta fasta på de värden som stärker Askersund och gör våra invånare stolta och glada över att vara just Askersundare, för att sedan bygga vidare på dessa värden och förstärka vår identitet.

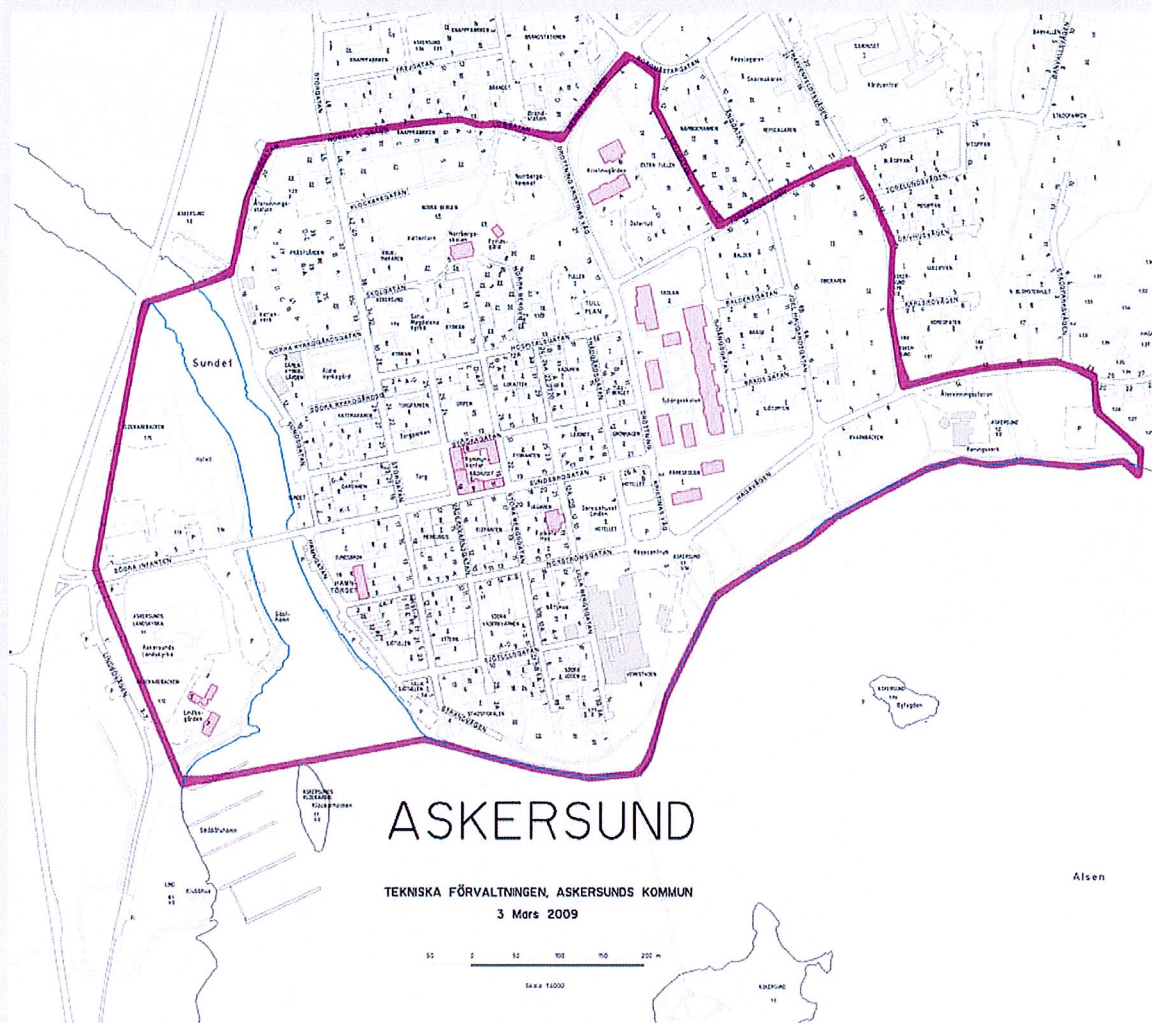
Vid varje lovprövning eller fysisk åtgärd ska frågan: "Skapar detta ett framtida vykort som representerar Askersunds identitet?" ställas. Om svaret inte är ja på den frågan bör man starkt ifrågasätta den tänkta åtgärden.

Per Eriksson
Kommunstyrelsens ordförande

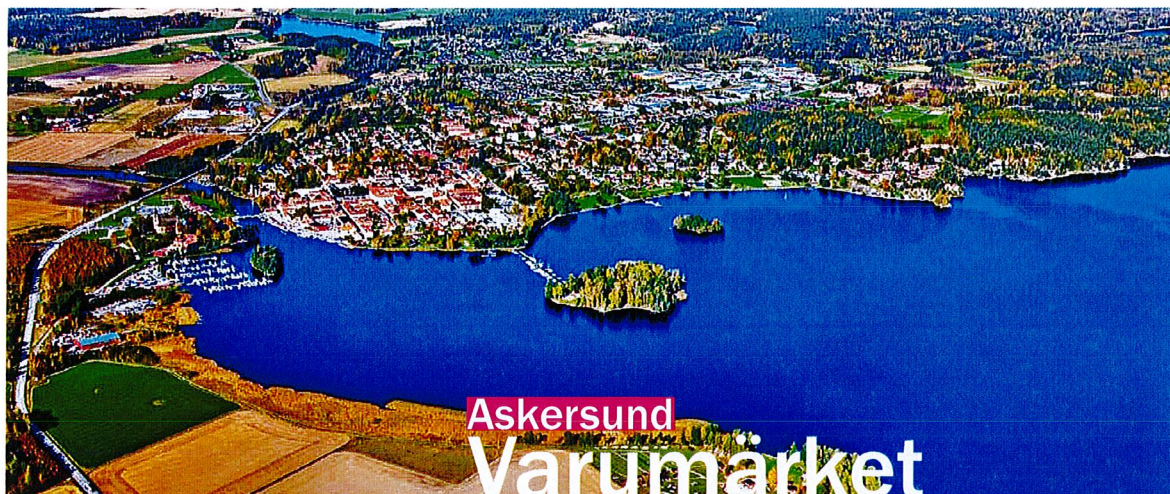
Askersund

Avgränsning

Förankrad avgränsning

Den geografiska avgränsningen här grundas på en workshop med medborgare, politiker och tjänstemän i kommunen. Vår stad kommer att utvecklas utanför denna avgränsning, men inom detta område ska alltid stadsbyggnadsmanifestet beaktas.

"Tradition, Idyll, Trästad, Utflyktsmål och Sjönära"

Varumärke och Identitet

Varumärket Askersund har byggts upp under en lång tid av traditioner, vilket satt sin prägel på de karaktärsdrag staden har idag. Dessa värden är viktiga att ha med sig och bygga vidare på för att Askersund ska kunna behålla den positiva prägeln som många idag associerar med vårt varumärke. Samtidigt ska dessa värden vara bärande för framtida utveckling av staden; som grundvärden för den utveckling som Askersund stad står inför.

Vad innebär detta?

Som turist på utflykt så förväntar man sig att hitta en sjönära, idyllisk trästad med småstadskaraktär. Detta är även vad vi hoppas kunna leverera med detta manifest. Planering och byggnation ska alltid beakta dessa värden och snarare överdriva en idyllisk, sjönära, traditionell prägel än att undvika den. Det finns en tradition och evenemangsanda i staden som är viktig att utveckla och behålla så ännu fler får ta del av vår stad. Vi ska helt enkelt bygga och planera för att förverkliga vykortsbilden av Askersund. Vid varje förändring av den fysiska miljön så bör vi ställa oss frågan om denna förändring i framtiden kommer att vara ett vykortsmotiv som på ett bra sätt representerar Askersund.

Tradition

Idyll

Trästad

Sjönära

Utflyktsmål

"Vi ska bygga det som är förenligt med vårt varumärke"

Traditionsbärare

Under workshopen vi haft inför detta arbete var det tydligt vilka byggnader och platser vi Askersundare och våra turister uppskattar. Dessa platser har alla något gemensamt, de representerar de förväntningar som man har som besökare eller invånare i Askersund. Det var uteslutande miljöer och byggnader som man förväntar sig i en traditionell idyllisk trästad. Därför är det av största vikt att vi vet vilka platser detta är och förstår hur de är traditionsbärande. Dessa värden bör beaktas och användas i tillkommande förändringar av Askersunds stad.

Offentliga platser/byggnader

Det är intressant att av fem platser och byggnader som återkom på workshopen som populära platser i Askersund, så var tre caféer. Detta kan vara ett tydligt tecken på marknadsanpassning. Våra företagare har förstått betydelsen av att leva upp till varumärket. Utformningen av publika rum och offentliga byggnader, måste vara traditionsbärande och verkligen leva upp till varumärket. Vi ska inte bygga något som tar avstånd från vårt varumärke bara för att det enligt arkitektkåren är det rätta. Vi utformar våra byggnader och vår fysiska miljö efter våra medborgares önskemål och efter vad besökare förväntar sig av vårt varumärke.

Garvaregården

Café Tutingen

Norra bergen

Hamnen sommartid

Lilla Caféet

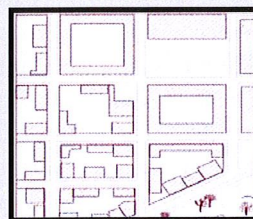
"Vi bygger gator där alla samsas i ett integrerat trafiknät"

Stadsgator

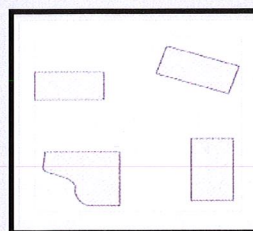
Askersunds stadskärna är idag till stor del ett integrerat trafiknät där många samsas om samma yta. Detta skapar många tillfällen för möten och umgänge. Vi måste se till att möjligheten finns att "ha vägarna förbi" någon. Detta gör vi lättast genom att fortsätta på den framgångsrika rutnätsstrukturen som finns i stadskärnan. Vi kan inte enligt modernistisk praxis separera alla olika typer av människor och fordon från varandra utan istället fortsätta på den traditionella modellen. Vår stadskärna ska kunna nås med båt samt vara tillgänglig till fots, med bil, cykel, lastbil, buss och rullstol men med hänsyn till varandra. Vi ska ha bra tillgång till parkering i centrala Askersund eftersom det är det som skapar livet i stadskärnan och livnär vår handel. Matarleder, trafikleder och vägar är något vi inte bygger i centrala Askersund. Vi bygger gator där alla samsas i ett integrerat trafiknät.

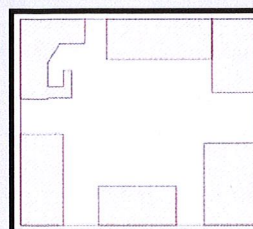
Modernism/Segregation, nej tack

Småstadsstruktur, ja tack

Upplöst kvarter, nej tack

Slutna kvarter, ja tack

Kvartersstruktur

Våra kvarter ska vara uppbyggda enligt den tradition som funnits länge i Askersund, vi sluter våra kvarter och placerar byggnader och entréer i gatuliv. Detta skapar livfulla gaturum och ökade möjligheter för möten och interaktion. I våra detaljplaner för stadskärnan ska det alltid finnas möjlighet för handel/offentlig verksamhet i bottenvåningar eftersom detta skapar en intressantare stadsmiljö som är trygg och attraktiv på samma gång. Parkering i stadskärnan för boende ska så långt som möjligt ske på innergårdarna i de slutna kvarteren. Parkering i gaturummet och på publika platser ska i första hand vara för våra besökare, konsumenter och turister.

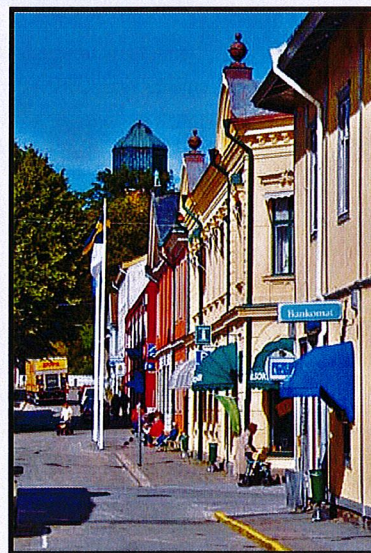
"Vi utvecklar stadens centrum framför att bygga externt köpcentrum"

Handel

Askersunds fackhandel är en av våra största och mest unika tillgångar. Det finns väldigt få stadskärnor av vår storlek i Sverige som har en lika välutvecklad fackhandel. Detta är mycket tack vare att vi har välbesökta funktioner som Ica, Apoteket och Systembolaget centraliserat till stadskärnan. Det är av yttersta vikt att dessa funktioner fortsatt finns i staden och tillåts utvecklas. Det man som konsument förväntar sig när man kommer hit är destinationshandel med hög kvalitet i form av "mysiga bodar", "old fashioned", delikatessbutiker, antikviteter o s v. Detta är något vi skulle kunna utveckla ännu mer genom byggnation av t ex sjöbodar för uthyrning till handlare. Det är viktigt att vi fortsatt centraliserar handeln och bygger upp den i stråk som gör det enkelt för besökare och konsumenter att hitta det man förväntar sig. Butiksnära parkering är en självklarhet för att vår handel ska fortsätta utvecklas.

Externhandel

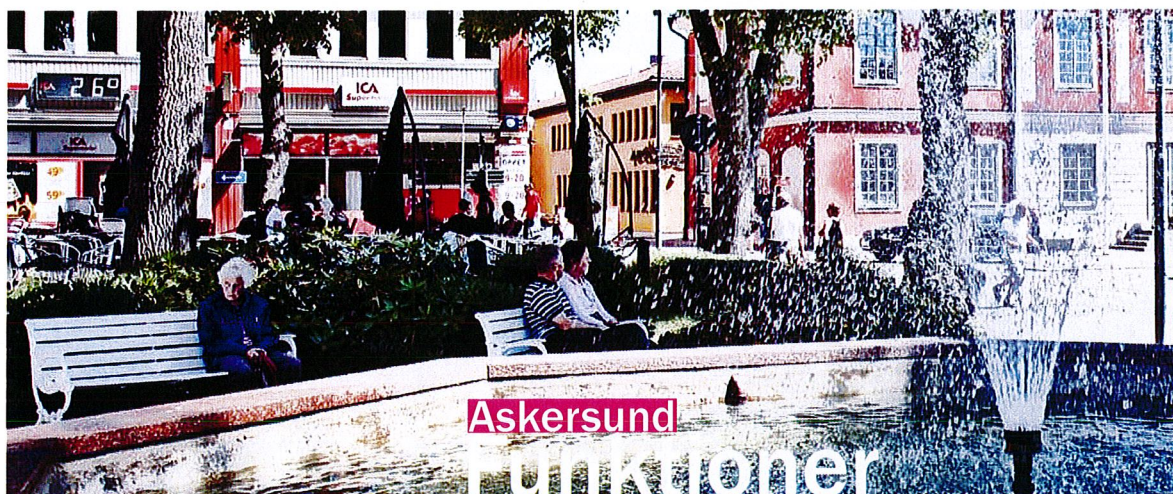
All handel som inte är sällanköpsvaror ska lokaliseras till stadskärnan. Vi kommer inte tillåta ett externt köpcentrum som konkurrerar ut vår fackhandel i centrum och dödar vår stadskärna. Detta är det viktigaste i hela stadsbyggnadsmanifestet. Våra medborgare och besökare vill ströva bland småbutiker, caféer, restauranger samtidigt som man vill kunna köpa sin mat centralt. Ofta hör man talas om hållbarhet, och här i Askersund så har vi ett hållbart samhälle, där det finns möjlighet att gå och handla vad man behöver samtidigt som man har gångavstånd till arbete, skola och bostad. Ett externt köpcentrum tar död på våra butiker och ökar de onödiga resorna med bilar. Våra handlare konkurrerar inte med nationella varuhuskedjor om priser utan om högre kvalitet, upplevelse och bättre service.

Handel i bottenvåningar

Här samsas park, handel och boende

"Vi ska bygga en stad där funktioner blandas och trafiken integreras"

Segregering / Funktionsuppdelning

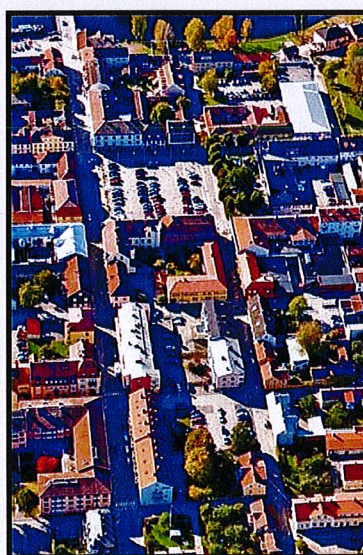
Idustrialismen och modernismen har satt sina spår i de flesta städer världen över. I slutet av 1800-talet var städer så ohygieniska och fulla av sjukdom att det behövdes ett "botemedel". Detta kom i form av modernismen på 1930-talet till Sverige. Det innebar att man planerade funktionsuppdelade områden. Bostadsområden, arbetsplatsområden, handelscentra etc. Askersunds stadskärna är planerad långt innan modernismen och har därför till stora delar kvar sin charm, vilket är något vi idag kan vara väldigt glada för. Askersund ska fortsättningsvis också hålla sig långt bort ifrån modernismens intrång. Vi ska inte bygga miljonprogram, matarleder, återvändsgator, kontorsområden utan vi ska helt enkelt bygga stad. Våra detaljplaner ska möjliggöra för många olika funktioner och vara flexibla i sin utformning. När någon vill etablera sig i Askersund, eller bosätta sig, så ska inte detaljplanerna vara det som hindrar utan det som möjliggör och föreslår en bra placering.

Vid förändring

När ett hus i stadskärnan byggs om, så bör hus längs handelsstråken Sundsbrogatan och Stöökagatan alltid inrymma en handelslokal eller annan typ av kommersiell verksamhet i bottenvåningen. Detta ökar attraktionskraften i stråket och ökar även omsättning i kringliggande butiker. Det finns en tydlig relation mellan minskande handel i kringliggande butiker om en butik flyttat eller stängt ner. Om en butikslokal skulle stå tom under en period, skall skyltfönstret ändå göras levande t ex med en utställning eller något så enkelt som en spegel.

Undvik enfunktionella områden

Blandad stad med närhet till allt

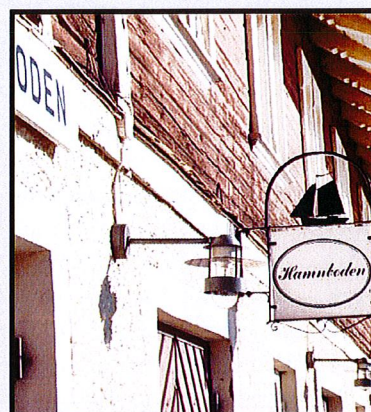

Askersund Arkitektur

"Vi bygger det våra invånare och besökare efterfrågar"

Traditionell stad

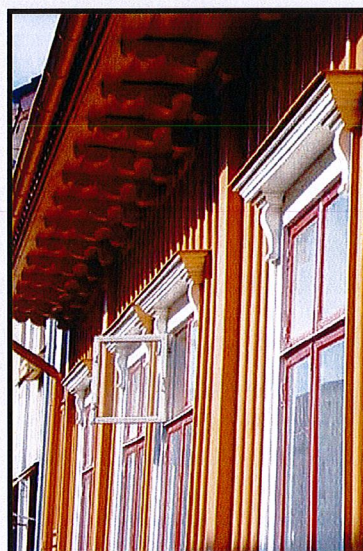
För att skapa en levande stadsmiljö är det viktigt att byggnader placeras i gatuliv med entréer ut mot gatan. Detta är inte endast en fråga om utformning utan även om trygghet i staden, fönster som lyser upplevs ofta som vakande ögon över stadsrummen och ökar känslan av att någon ser en. Askersund är en småskalig stad och ska så förbli. Det är viktigt att inte bygga högre än två till tre våningar. Vid byggnation ska alltid rustika material användas så långt det går, gärna trä, lera och sten. I Askersund bygger vi hus som har ett tydligt tak med en takvinkel mellan 22-40 grader, som gärna har en tydlig takfot. All typ av utsmyckning på byggnader, i form av snickarglädje eller annan ornamentik är att föredra. Det ska helt enkelt bli ännu roligare att gå runt i Askersund. Allting som får smilbanden att dra på sig lite extra är en bra åtgärd i harmoni med stadens tradition.

Rustika material

Traditionsrik arkitektur

Bilden av Askersund som en trästad med idylliska byggnader som karaktäristiska inslag är en tydlig framgångsfaktor. Byggnaders särdrag och prägel, som tillsammans skapar en helhet är otroligt viktigt för Askersund. Om vår fysiska miljö utstrålar varsamhet, ett öga för detaljer, och omsorg så kommer detta även spegla sig i människors beteende i miljön. Det finns ett tydligt samband mellan utformning och beteende, i en karg miljö med avsaknad av omtanke så uppstår ofta anonymitet och förstörelse. Vi är inte rädda för att återspegla vår traditionella arkitektur i nya byggnader, utan vi tar istället avstånd från modernistiska lådor som inte är Askersund. Vi ska inte anpassa oss efter arkitektoniska trender utan vi bygger det våra invånare och besökare efterfrågar.

Snickarglädje

"Snickarglädje i modern tappning, eller kanske rentav Saltkråkan"

Askersund, en sjönära idyll

I Askersund kan vi inte konkurrera med en lika stor arbetsmarknad som Stockholm eller Örebro. Det vi däremot kan erbjuda är ett helt underbart boende, till skäligt pris. För att vi ska kunna få ännu fler att flytta hit till oss så måste vi börja erbjuda det som efterfrågas. Det handlar framförallt om ett diversifierat boende med sjöutsikt/sjökontakt med närhet till all typ av service. Då är det inte svårt att hitta människor som vill och vågar bygga här. Det måste finnas ett stort värde i tomten för att någon ska våga sig på en så rejäl investering. Visst finns det många som kan tänka sig en skogstomt i utkanten av staden, men för att konkurrera om invånare på en regional eller nationell marknad krävs ett unikt erbjudande som inte våra konkurrenter kan erbjuda. Vi måste helt enkelt marknadsanpassa vår planering, och erbjuda tomter där människor vill bo.

Växa kring Alsen

För att stärka vår identitet och vårt varumärke så bör nya bostäder framförallt tillkomma genom förtätning av stadskärnan eller expansion längs Alsen. Inom staden Askersund så tror vi på en strandskyddsrenässans där syftet är att öka tillgängligheten för våra medborgare och turister till stränderna. Detta kommer ske genom utökade möjligheter att bosätta sig inom 100m från Alsen, samt bättre och mer tillgängliga strandpromenader. Nya bostäder bör byggas och planeras med utgångspunkt från stadstyperna småstad och trädgårdsstad med en traditionell känsla som har inslag av skärgårdsmiljö, gärna med ledord som "Snickarglädje i modern tappning" eller varför inte "Saltkråkan".

Efterfrågat

Tillgängligt, och efterfrågat

Stadslivsmanifest

ASKERSUNDS
KOMMUN

Kontakta oss gärna med synpunkter:

www.askersund.se

eller besök oss på:

Stöökagatan 8
696 30 Askersund
tel.0583-81000